

Bijlage 3. Behandeling van de adviezen bij het ministerieel besluit tot voorlopige bescherming als monument van Woning Velghe in Gent

Provincie: Oost-Vlaanderen

Gemeente: Gent, 9de afdeling, sectie I

Objectnummer: 4.01/44021/1456.1

Dossiernummer: 4.001/44021/136.1

Omschrijving:

Woning Velghe, Koning Albertlaan 97

Mij bekend om gevoegd te worden bij het besluit van heden:

Brussel,

06 DEC. 2018

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

1. Adviezen uitgebracht voorafgaand aan de voorlopige bescherming

1.1. Adviezen uitgebracht door de departementen en agentschappen van de beleidsdomeinen Omgeving, MOW en LV

1.1.1. Beleidsdomein Omgeving

Het advies werd gevraagd op 10 augustus 2018.

Het departement noch de agentschappen brachten advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

Conclusie: Het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.1.2. Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken

Het advies werd gevraagd op 10 augustus 2018.

Het departement noch de agentschappen brachten advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

Conclusie: Het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.1.3. Beleidsdomein Landbouw en Visserij

Het advies werd gevraagd op 10 augustus 2018.

Het departement noch de agentschappen brachten advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

Conclusie: Het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.2. Advies uitgebracht door de betrokken gemeente Gent

Het advies werd gevraagd op 10 augustus 2018.

Gemeente Gent

Het college van Burgemeester en Schepenen bracht op 6 september 2018 een gunstig advies uit over deze bescherming. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

Conclusie: het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit.

1.3. Advies uitgebracht door de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed (VCOE)

Het advies werd gevraagd op 10 augustus 2018.

De VCOE bracht op 26 september 2018 een voorwaardelijk gunstig advies uit over de bescherming van het onroerend goed. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

Behandeling van het advies:

De commissie vraagt om de aanleiding van de bescherming beter te kaderen. Ze vindt de motivering van de kadering binnen het beleidsthema 'naoorlogse architectuur in Gent en deelgemeenten' onvoldoende, aangezien Woning Velghe dateert uit het interbellum. Ook kan het beschermingsdossier van Woning Velghe niet zomaar gekoppeld worden aan het beschermingsdossier van het Secretariaat van de Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België in Gent, aldus de commissie.

Antwoord:

Woning Velghe is inderdaad een ontwerp dat in één bouwfase werd gerealiseerd tijdens het interbellum en geen historische connectie heeft met het aanpalende secretariaatsgebouw van de Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België. Binnen het beleidsthema 'naoorlogse architectuur in Gent en deelgemeenten' werden de vakbondsgebouwen opgemerkt en als beschermenswaardig geëvalueerd. Aangezien Woning Velghe al sinds de jaren 1970 geïntegreerd is bij dit complex en aldus door dezelfde eigenaar wordt beheerd, was het wenselijk om het complex in haar totaliteit te evalueren. De beschermenswaardigheid van Woning Velghe was immers al duidelijk geworden tijdens de inventarisatiecampagne van 1983 en herbevestigd bij de herinventarisatie in 2014. Gezien de historische scheiding tussen beide ontwerpen werden twee afzonderlijke dossiers opgemaakt. De gelijktijdige opmaak van deze dossiers vertrok dus vanuit een wens tot duidelijkheid voor de eigenaar en ambieerde een integrale aanpak en evaluatie.

In het inhoudelijk dossier zal de inleidende paragraaf van '1. Beschrijvend gedeelte' (pagina 4) licht worden aangepast om dit beter te verduidelijken.

De commissie vraagt daarnaast te duiden of de kelderverdieping van de woning en de achterzijde van de garage erfgoedwaarde bezitten. Een beschrijving van deze elementen ontbreekt immers.

Antwoord:

De kelderverdieping van de woning kon niet worden bezocht, maar de aanwezige documentatie wijst op een eenvoudige kelder, typisch voor de bouwperiode. Deze bezit geen erfgoedwaarde.

De achterzijde van de garage was initieel al eenvoudig uitgewerkt, namelijk voorzien van een bakstenen parement geopend met twee garagepoorten. De uitwerking van de garagepoorten, waarvan de deuren voorzien waren van ovale deurlichten, was het enige element dat kenmerken vertoonde van de pakketbootstijl. Deze poorten zijn momenteel niet langer bewaard, waardoor de achterzijde van de garage geen erfgoedwaarde bezit. In de beschrijving in het inhoudelijk dossier (1.3) zal deze informatie worden toegevoegd ter verduidelijking. Gezien deze onderdelen geen erfgoedelementen zijn, wordt de beschrijving in het besluit niet aangepast.

Als derde en laatste voorwaarde vraagt de commissie de beheersdoelstellingen op enkele punten aan te vullen. In het 5° punt ontbreekt de bewaarde marmeren haard op de bovenverdieping in de opsomming. Daarnaast vraagt de commissie het donker schilderen van het schrijnwerk op te nemen als suggestie in het geval van restauratie of onderhoud. Op pagina 6 van het inhoudelijk dossier wordt immers gesteld dat het schrijnwerk voorheen donker geschilderd was.

Antwoord:

In het 5° punt van artikel 3 worden niet alle erfgoedelementen herhaald die al in artikel 2 werden omschreven. Het 1° punt van de beheersdoelstellingen stelt immers duidelijk dat het behoud van de erfgoedkenmerken en -elementen de algemene doelstelling is van de bescherming. In het 5° punt van artikel 3 wordt bijkomend, expliciet gesteld:

"de bescherming beoogt ook het behoud van de erfgoedelementen bewaard op de bovenverdiepingen". De haard op de bovenverdieping maakt hier dus deel van uit en dient niet specifiek vermeld te worden.

De vroegere toestand van het schrijnwerk werd afgeleid op basis van archiefphoto's vanaf de jaren 1960. Deze zwart-witfoto's geven een suggestie van het contrast in afwerking, maar geven geen indicatie van de exacte kleur, noch van de oorspronkelijke beschildering. Zie hierover ook voetnoot 10, onderaan pagina 7 van het inhoudelijk dossier. Het is wenselijk dat gebruik wordt gemaakt van materiaaltechnisch onderzoek om de oorspronkelijke kleurstelling te achterhalen, en dit zowel voor het schrijnwerk als de decoratieve details in de gevel. Dit zal worden toegevoegd in de beheersdoelstellingen, meer bepaald in het 3° punt van artikel 3.

De commissie formuleert naast de hierboven behandelde voorwaarden, nog een paar opmerkingen bij het inhoudelijk dossier:

- pagina 13: het opmaken van een systematische afweging van het oeuvre van André Claessens en de waardering ervan in functie van bescherming wordt wenselijk geacht. De commissie vraagt of hier al een planning voor werd opgemaakt.
 - antwoord: nee, dit werd niet in de planning opgenomen, aangezien het niet past binnen een lopend beleidsthema.
- pagina 21-22: de commissie merkt op dat het ensemble burgerhuizen op de hoek van de Patijntjestraat en Aigemstraat is beschermd als stadsgezicht, in de plaats van als monument.
 - antwoord: dit is een terechte opmerking en zal worden aangepast.

Conclusie: het advies heeft invloed op het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit.

Het inhoudelijk dossier werd als volgt aangepast:

- Op pagina 4 werd in de inleidende paragraaf van het beschrijvend gedeelte de aanleiding en motivatie van het dossier bijkomend verduidelijkt: "*Vanuit een wens tot duidelijkheid ten opzichte van de eigenaar en een integrale aanpak, werd de evaluatie van Woning Velghe meegenomen binnen het lopende beleidsthema. Gezien de historische scheiding tussen beide ontwerpen werden twee afzonderlijke dossiers opgemaakt.*"
- Op pagina 6 werd verduidelijkt dat de donkere afwerking van het stalen schrijnwerk werd afgeleid op basis van archiefphoto's.
- Op pagina 7 werd bij de beschrijving van het exterieur (paragraaf 1.3.2.) een omschrijving van de achterzijde van de garage toegevoegd: "*De twee oorspronkelijke garagepoorten die aan de achterzijde voorzien waren, zijn niet langer bewaard. Deze verwezen oorspronkelijk ook naar de pakketbootstijl, aangezien de deurpanelen geopend waren met ovale deurlichten.*"
- Op pagina 9 werd bij de beschrijving van het interieur (paragraaf 1.3.3.) een korte vermelding toegevoegd over de kelder: "*De kelder kon niet bezocht worden, maar vormt een doorsnee voorbeeld van een functionele kelder uit het interbellum, zonder erfgoedwaarde.*"
- Op pagina 22 (paragraaf 2.4.1) wijzigde de vermelding omtrent de bescherming van het ensemble burgerhuizen op de hoek van de Patijntjestraat en de Aigemstraat. 'Monument' werd gecorrigeerd tot 'stadsgezicht'.

Het beschermingsbesluit werd als volgt aangepast:

- Het 3° punt van artikel 3 werd aangevuld met de volgende zin: "*Indien herschilderen van het schrijnwerk en de decoratieve elementen noodzakelijk is, is het wenselijk de historische kleurstellingen op basis van materiaaltechnisch onderzoek te hernemen.*"